

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

ŠIAULIŲ VALSTYBINĖS KOLEGIJOS
MUZIKOS PEDAGOGIKOS
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: doc. dr. Emilija Sakadolskienė

Grupės nariai: dr. Eirimas Velička

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Muzikos pedagogika
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Pedagogika (X100), Meno pedagogika (X140)
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3,5 m)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Meno pedagogikos, muzikos profesinis bakalauras, pedagogas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	6
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai.....	9
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	11
2.6. Programos vadyba	12
III. REKOMENDACIJOS	13
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	14

I. IŽANGA

Ketinama vykdyti koleginių studijų pirmosios pakopos programa *Muzikos pedagogika* (toliau – Programa) buvo vykdoma Žemaitijos kolegijos Telšių fakultete. Kadangi Žemaitijos kolegija likviduojama, Programos vykdymą, siekiant užtikrinti Programos studentų studijų tęstinumą, perima Šiaulių valstybinė kolegija (toliau – Kolegija).

Programą vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi Kolegijos pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2016 m. liepos 19 d. vykusio ekspertų vizito į Kolegiją rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Vertinant Programą vadovautasi aukštojo mokslo studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, ypač Pedagogų rengimo reglamentu, Mokytojų profesinės kompetencijos aprašu, SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtinta *Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika* (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2016 m. liepos 19 d. vyko ekspertų grupės vizitas į buvusį Žemaitijos kolegijos Telšių fakultetą, kur ekspertai susitiko su administracijos atstovais, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais dalininkais, susipažino su fakulteto materialine baze (auditorijomis, biblioteka). Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2016 m. rugpjūčio mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų. Kadangi Programos rengėjai pastabų dėl faktinių klaidų neturėjo, išvados laikomos galutinėmis.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Šiaulių valstybinės kolegijos ketinamos vykdyti studijų programos *Muzikos pedagogika* apraše pateikiamas toks šios Programos tikslas – „parengti aukštąjį koleginių išsilavinimą ir mokytojo profesinę kvalifikaciją turinčius mokytojus, gebančius kūrybiškai veikti ir prisitaikyti prie nuolat kintančios daugiakultūrės aplinkos įvairiuose švietimo sistemos sektoriuose“ (Programos aprašas, p. 4). Akivaizdu, kad tikslas suformuluotas nepakankamai aiškiai, pernelyg

abstrakčiai. Lieka neaišku, kuriuose švietimo sektoriuose ir ugdymo centruose šios programos absolventas bus pajėgus ir kompetentingas dirbti: ar tik progimnazijos klasėse (t. y. nuo 5 iki 10 bendrojo ugdymo mokyklų klasėse), ar taip pat ir pradinėje mokykloje, ikimokyklinio ugdymo, neformalaus ugdymo įstaigose? Pateiktas Programos tikslas to aiškiai neįvardija, todėl gali kilti keblumų dėl studentų kompetencijos dirbti tam tikruose švietimo sistemos sektoriuose, pvz., ikimokykliniame ar pradiniam ugdyme.

Nūdienos darbo rinka diktuoja universalių, kelias sritis ir skirtingą veiklos pobūdį gebančių derinti specialistų poreikį, todėl gebėjimo prisitaikyti kintančioje aplinkoje nuostata yra skatintina. Tačiau skirtingi švietimo sektoriai reikalauja skirtingų kompetencijų, todėl Programos tikslas turėtų aiškiau ir konkrečiau įvardyti, kokių sektorių, sričių, koncentrų specialistus ketinama rengti.

Programos apraše pateikiami numatomi Programos studijų rezultatai, susiję su žiniomis ir jų taikymu, gebėjimu vykdyti tyrimus, specialiaisiais, socialiniais, asmeniniais gebėjimais (p. 4–6, viso 17 punktų), lentelėje nurodomos šių rezultatų sąsajos su studijų dalykais. Numatomi studijų rezultatai iš esmės dera su akademiniais ir profesiniais reikalavimais ir yra jais grįsti. Iš pateiktos lentelės galima matyti dermę tarp numatomų rezultatų ir dėstomų dalykų, tačiau kyla pagrįstų abejonų, ar dalykų turinys iš tiesų leis šiuos rezultatus pasiekti. Vienas iš rezultatų (5.1.) numato, kad studentas „pažins besimokančiųjų <...> muzikinių gebėjimų raidos aspektus <...>“. Akivaizdu, tam nepakanka raidos ir pedagoginės psichologijos, specialiosios pedagogikos dalykų; reikia dar ir atitinkamos dalyko didaktikos; pateiktoje lentelėje muzikos didaktikos (t. p. ankstyvajam ir pradiniam ugdymui skirtos muzikos didaktikos) pasigendama.

Šiuo metu Lietuvoje muzikos pedagogus rengia ir muzikos pedagogo kvalifikaciją suteikia septynios aukštosios mokyklos: Lietuvos edukologijos universitetas, Klaipėdos universitetas, Šiaulių universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Panevėžio kolegija ir Šiaulių valstybinė kolegija (perimanti muzikos pedagogikos programą iš Žemaitijos kolegijos). Dvi iš minėtų mokyklų (Panevėžio ir Šiaulių kolegijos) suteikia profesinio bakalauro diplomus. Dėl tokios programų gausos iškyla klausimas dėl šios Programos poreikio ir jos konkurencingumo. Ketinamos vykdyti programos apraše Programos poreikis yra grindžiamas būtinybe užtikrinti muzikos pedagogikos studijų programos, vykdytos Žemaitijos kolegijoje, studijų tęstinumą ir darbo rinkos analize (p. 7). Sužinojus, kad Programa bus vykdoma tik tol, kol ją baigs jau įstoję studentai palengvino ekspertų sprendimų priėmimą, nes nuolatinės programos kūrimas pareikalautų daug aukštesnių kriterijų atitikimo.

Programos apraše nurodoma, kad Telšių rajono savivaldybėje veikia 9 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, 25 bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose dirba 28 muzikos pedagogai, muzikos mokyklose dirba 42 muzikos pedagogai; veikia 7 kultūros centrai (Telšių apskrityje - 37),

gyvuoja 68 meno mėgėjų kolektyvai. Iš pokalbio su darbdaviais paaiškėjo, kad Telšių mieste ir rajone yra ypač didelis ikimokyklinio ugdymo įstaigų muzikos pedagogų poreikis, bei kad Telšiuose muzikos pedagogo specialybę įgiję absolventai sėkmingiausiai įsidarbina būtent šiose ugdymo įstaigose. Pokalbis su darbdaviais taip pat atskleidė, kad dabar jauniems muzikos pedagogams ypač sunku visą darbo krūvį turėti vienoje darbo vietoje, todėl tenka derinti kelias skirtingas veiklos rūšis ir darbo vietas. Ekspertų nuomone, Šiaulių kolegija turėtų į tai atsižvelgti ir Programos tikslą labiau sukonkretinti, įvardijant galimas specializacijas, švietimo sektorius, sritis ir koncentrus, kuriems yra ruošimas šią programą baigęs muzikos pedagogas. Atitinkamai tektų pakoreguoti ir kai kurių dėstomųjų dalykų turinį ir apimtį (toliau žiūrėti 2.2 skyrių – Programos sandara). Ekspertų nuomone, atlikus Programos pakeitimus, Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, Programos turinys ir suteikiama kvalifikacija būtų geriau suderinti tarpusavyje.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Šiaulių valstybinės kolegijos ketinamos vykdyti studijų programos *Muzikos pedagogika* universalus pobūdis (akcentuojant gebėjimą prisitaikyti nuolat kintančioje aplinkoje) gali būti laikytinas jos stiprybe, bet tuo pačiu ir silpnąja vieta. Akivaizdu, kad pernelyg abstraktus, nekonkretizuotas Programos tikslas apriboja absolventų galimybes įsidarbinti tam tikruose švietimo centruose (pvz., pradinėje mokykloje ar ikimokyklinio ugdymo įstaigoje). Ekspertai rekomenduoja Programos tikslą labiau detalizuoti, įvardijant švietimo sektorius, kuriems būsiamasis muzikos pedagogas yra ruošiamas.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka formalius bendruosius pirmosios pakopos koleginių studijų programoms keliamus reikalavimus (žr. *Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašas*, patvirtintas LR švietimo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501). Programa taip pat grindžiama *Pedagogų rengimo reglamentu* (2012 m.). Programą sudaro tokio pobūdžio programoms įprastas 180 kreditų skaičius. Iš jų teorinėms pedagoginėms studijoms skiriama 30 kreditų, pedagoginėms praktikoms – 30 kreditų, pagrindinės studijų krypties daliai – 90 kreditų bei pasirenkamiesiems dalykams – 15 kreditų.

Dalykų aprašai atitinka keliamus reikalavimus, juose numatyti metodai studijų rezultatams pasiekti, iš esmės aiški studijų rezultatų vertinimo sistema. Dalykų apimtis atitinka formaliuosius reikalavimus, tačiau studijuojamų dalykų rezultatai tik iš dalies gali pasiekti numatytus studijų programos tikslus ir neatitinka kai kurių vėlesnių teisės aktų reikalavimų.

Reikia turėti mintyje, kad nuo 2017 metų įsigalioja reikalavimas vykdomas studijų programas iki 2017 m. birželio 1 dienos suderinti su Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašu (toliau – ŠUSK aprašas) (2015-12- 10, Nr. V-1264).

Minėtame ŠUSK apraše labai išplėstas reikalavimas rengti mokytojus, turinčius tyrėjo kompetencijas. Ekspertų nuomone, vienas tyrimų metodologijos kursas tegali padėti parašyti baigiamąjį darbą, o ne parengti mokytoją diagnozuoti ugdymosi problemas bei tirti savo aplinką, norint pagrįstai spręsti išskylančius iššūkius. Socialiniai partneriai patvirtino, kad tyrėjo kompetencija yra svarbi. Anot jų, baigusieji dirba ne tik mokyklose, bet ir vietos kultūros įstaigose, kur reikia gebėjimų priimti duomenimis grįstus sprendimus.

Trys kreditai, skirti Muzikos didaktikai, taip pat yra nepakankami, kad būtumi mokytojai būtų parengti dirbti visose bendrojo ugdymo grandyse. 2014 m. rugpjūčio mėn. 29 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakyme Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, teigiama, kad meninio ugdymo (dailės, muzikos, šokio, teatro) dalykų mokytojai, norintys dirbti pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, privalo išklausti 40 valandų (1,5 studijų kredito) ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo metodikos kursą. Tas pats galioja ir norintiems dirbti pagal pradinio ugdymo programas, t.y. ir jie privalo išklausti 40 valandų (1,5 studijų kredito) atitinkamo dalyko ugdymo pradinėse klasėse metodikos kursą. Taigi, vien šiom dviem amžiaus grupėms reikia skirti tris kreditus muzikinio ugdymo metodikai. Tuo tarpu Programos apraše deklaruojama, kad bus rengiami mokytojai ir pagrindinei mokyklai. Turint omenyje, kad ugdymo metodikos 5-8 klasei gerokai skiriasi nuo tų, kurios naudotinos 9-10 klasėje, rekomenduojama ir šioms dviem amžiaus grupėms skirti atskirus kursus. Pokalbio su socialiais partneriais metu paaiškėjo, kad daugelis baigusių Žemaitijos kolegijos *Muzikos pedagogikos* programą turėjo lankyti papildomus kursus, norėdami įsidarbinti ikimokyklinio ir/ar pradinio ugdymo įstaigose, nes baigimo diplomas neparodė, kad ŠMM reikalavimas buvo įvykdytas studijų metu. Vertinimo metu kalbinti dalyviai dažnai kartojo, kad daugelis programą baigusiujų dirba ankstyvojo ugdymo įstaigose, tad poreikis yra neginčijamas. Programos kūrėjai turėtų pasvarstyti, kurių dalykų sąskaita papildomi kreditai tyrimų metodologijai bei didaktikai turėtų atsirasti. Ekspertų nuomone, reikėtų peržiūrėti „Vokalinės ir instrumentinės studijos“ dalykų grupę bei „Etninės muzikos studiją“.

Socialiniai partneriai taip pat siūlė, kad dar daugiau dėmesio turėtų būti skirta specialiajai pedagogikai, nes nuolat daugėja vaikų su specialiaisiais poreikiais bendrojo ugdymo įstaigose. Anot jų, reikalaujama, kad mokytojai gebėtų individualizuoti ir diferencijuoti ugdymą, įtraukiant visus vaikus. Jeigu partneriai išskyrė tokį poreikį, gali būti, kad specialiosios pedagogikos kurse,

muzikos didaktikos bei vokalinės ir instrumentinės studijos dalykų studijose nėra pakankamai dėmesio praktiniam diferencijuoto ugdymo taikymui.

Bendrojo ugdymo muzikos programose įvardijamos įvairios muzikinės sritys, kurias mokiniai turėtų patirti. Daugmaž visos jos atsispindi studijų programoje, tačiau akivaizdi dėmesio stoka muzikinei kūrybai, komponavimui ir improvizavimui. Programos sandaroje sunku išvelgti, kaip būsiami mokytojai rengiami ugdyti mokinių gebėjimus šioje srityje. Tai galėtų aiškiau atsispindėti daugelio mokomųjų dalykų aprašuose.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Nors ši programa vertinama kaip nauja, ji iš tikrųjų tęsia senas Žemaitijos kolegijos tradicijas, kurias visi vertinimo metu kalbinti dalyviai vertino itin teigiamai. Socialiniai partneriai džiaugėsi, kad studentai yra motyvuoti, darbštūs, kad programos absolventai yra tinkamai paruošti įvairioms rajono muzikinėms veikloms, ir kad stiprioji programos pusė yra praktika, atliekama studijų metu, nors tuo pačiu minėjo sritis, kurios galėtų būti tobulinamos, t.y. papildomos tyrėjo ir specialiosios pedagogikos kompetencijos. Taip pat akivaizdu, kad nepakankamai kreditų skiriama muzikinio ugdymo didaktikai pagal įvairias amžiaus grupes.

2.3. Personalas

Su Programos dalykų dėstytojų kompetencija ir kvalifikacija ekspertai susipažino išstudijavę jų gyvenimo aprašymus (Programos aprašo 2 priedas) ir per dalykinį susitikimą vizito metu. Susitikime dalyvavo dėstytojai, dėstantys šiuos dalykus bei jų grupes: Muzikos didaktika, Muzikos kalba ir muzikinis ugdymas, Dirigavimas, Vokalo pagrindai, Pedagoginė praktika globojant mentoriui (Valdareza Laurinavičienė); Savarankiško darbo praktika (Gintaras Vaitkaitis), Etninės muzikos studija, akordeonas (Darius Jurgutis), Specialioji pedagogika (Vilma Lukošienė), Vokalinė ir instrumentinė studija (Raimonda Kasperavičiūtė), Teisės pagrindai (Skaidrė Sadonytė). Dėstytojai paliko glaudaus, tarpusavyje bendradarbiaujančio, geranoriško kolektyvo įspūdį.

Visi Programoje dėstysiantys dėstytojai turi magistro ar jam prilygintą išsilavinimą (išskyrus vieną, kur nurodyta, jog pradėtos magistro studijos Šiaulių universitete), yra diplomuoti savo sričių specialistai, išsilavinimą įgiję Šiaulių universitete, Klaipėdos universitete, Lietuvos konservatorijoje (dab. LMTA). Vienas Programos dėstytojas turi socialinių mokslų daktaro laipsnį, o menų magistro laipsnį yra įgijęs užsienyje (Austrijoje, Zalcburgo Mocerteumo universiteto C. Orffo institute). Programai vykdyti pasitelktas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus, dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatytiems studijų rezultatams pasiekti. Iš dėstytojų gyvenimų aprašymų matyti, kad daugelio jų išklausti kvalifikaciniai kursai iš esmės

ribojasi Lietuvoje vykstančiais renginiais, seminarais; stokoja dalyvavimo tarptautinėse konferencijose, kvalifikacijos kėlimo užsienyje; išimtis - dr. Sandra Rimkutė, kuri ketinamoje vykdyti programoje dėstys Kompiuterinių technologijų muzikiniame ugdyme dalyką. Programai numatytų dėstytojų iš esmės pakanka Programai vykdyti ir numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Kai kuriuos giminingus dalykus dėsto tas pats dėstytojas, tačiau tai neturėtų daryti lemiamos įtakos dėstytojų kokybei. Dauguma Programoje dirbančių dėstytojų mokslinių tyrimų nevykdo (išskyrus dr. Sandrą Rimkutę), tačiau jų vykdoma meninė veikla (dažniausiai su mėgėjų arba mokykliniais kolektyvais) yra tiesiogiai susijusi su Muzikos pedagogikos programa.

Būsimiesiems muzikos pedagogams esminė disciplina yra muzikos didaktika, todėl ekspertai didesnę dėmesį atkreipė į šio dalyko dėstytojų kokybę. Iš pokalbio paaiškėjo, kad muzikos didaktiką dėstantis pedagogas pateikia pačias bendriausias šios srities žinias, iš esmės apsiribojančias didžiųjų XX a. pirmosios pusės metodikų autoriais (C. Orff, Z. Kodaly, Sh. Suzuki, D. Kabalevskij), tačiau menkai susipažinęs su nūdienos muzikinio ugdymo metodologinėmis tendencijomis, šiuolaikiniais muzikinio ugdymo metodais (pokalbio metu visiškai nebuvo paliesta ankstyvojo muzikinio ugdymo, muzikinio kūrybiškumo, aktyviųjų mokymosi metodų, grupinio darbo metodų, įsivertinimo, projekcinio darbo, inkliuzinio ugdymo problematika). Ekspertai iš pokalbio susidarė nuomonę, jog muzikos didaktiką dėstančio dėstytojo metodologinės žinios yra gana ne visapusiškos, bet atitinka minimalius šios srities reikalavimus. Gyvenimo apraše atskleista, kad šis pedagogas per 2011-2016 metus yra dalyvavęs 16-oje įvairių kvalifikacijos kėlimo renginių, pakankamai aktyviai užsiima menine ir visuomenine veikla, turi nemažą muzikos mokytojo bendro lavinimo mokykloje patirtį bei mokytojo metodininko kategoriją.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindine stiprybe laikytinas glaudus, susitelkęs, tarpusavy bendradarbiaujantis pedagogų kolektyvas. Visi muzikinius dalykus dėstantys pedagogai turi reikiamą išsilavinimą ir kvalifikaciją. Ekspertai mano esant tikslinga atnaujinti kai kurių pedagogų žinias, tikslingiau ir kryptingiau pasirenkant kvalifikacinius kursus. Galima pasigesti platesnės mokslinės tiriamosios Programoje dėstysiančių dėstytojų veiklos, aktyvesnio dalyvavimo kvalifikaciniuose renginiuose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

2.4. Materialieji ištekliai

Šiaulių valstybinės kolegijos ketinama vykdyti *Muzikos pedagogikos* studijų programa iš esmės tęsia Žemaitijos kolegijos vykdytą muzikos pedagogų rengimo programą ir bus vykdoma buvusiose Žemaitijos kolegijos patalpose Telšiuose. Patalpos yra tinkamos ugdymo

procesui. Visos muzikinės auditorijos yra išdėstytos viename pastato aukšte. Patalpose yra 4 pianinai; turint mintyje nedidelį studijuojančiųjų skaičių (šiuo metu - 16 žmonių), esamas pianinų skaičius tenkina minimalius ugdymosi poreikius. Pianinų būklė, jų derėjimas yra tenkinantys.

Yra studentams skirtas bendrabutis, tačiau jis nuostolingas, reikalaujantis renovacijos. Dauguma studentų yra vietiniai (iš Telšių), todėl bendrabučiu nesinaudoja. Bendrabučiu šiuo metu naudojasi vos vienas muzikos pedagogikos studentas.

Kolegija disponuoja minimaliu kiekiu mokyklinių instrumentų, kurie būtini muzikos pedagogams parengti. Yra pakankamai išilginių fleitų, dvi akustinės šešiastygės gitaros. C. Orffo komplektas yra nepilnas ir fragmentiškas: sopraninis metalofonas, altinis metalofonas ir varpeliai; t. p. yra džambių ir kt. perkusinių instrumentų. Apžiūrėjus mokyklinių instrumentų inventorių, nepastebėta tradicinių kanklių (devynstygių ar kt.). Tai nėra būtinas, tačiau pageidautinas muzikos instrumentas, ypač turint mintyje jo panaudojimo bendrajame muzikiniame ugdyme galimybes.

Kolegijos kompiuteriuose yra įdiegtos muzikinės notografijos programos *Finale* ir *Sibelius*, studentai yra apmokomi šiomis programomis naudotis. Tačiau kompiuteriai su muzikinėmis programomis neturi elektroninių midi klaviatūrų, todėl muzikinių programų galimybės ne visai išnaudojamos. Ekspertų nuomone, midi klaviatūros leistų geriau ir visapusiškiau panaudoti muzikines programas mokymosi tikslams, ypač ugdant kūrybiškumą.

Muzikos pedagogikos studentai pedagoginę praktiką dažniausiai atlieka Telšių miesto mokyklose, išskyrus tuos atvejus, kai pedagoginė praktika atliekama studento gyvenamojoje vietovėje esančioje mokykloje (viena studentė pedagoginę praktiką atlieka Kaltinėnų A. Stulginskio gimnazijoje). Šiaulių kolegijos numatyta bazė yra tinkama pedagoginei praktikai atlikti, ji tenkina studentų ugdymosi poreikius.

Kolegija disponuoja palyginti kuklia biblioteka, tenkinančia tik pačius minimaliausius studentų poreikius. Visas knygų fondas išsitenka viename nedideliame kambaryje (iš seniau išleistų knygų vertingiausios – A. Juškos parengti lietuvių liaudies dainų ir Z. Slaviūno sutartinių rinkiniai). Stokojama naujesnės muzikos pedagogikai, etninei muzikai, muzikos istorijai skirtos literatūros. Pavyzdžiui, fonduose nėra svarbiausių lietuvių kalba išleistų muzikos istorijos knygų. Kolegija nėra apsirūpinusi ir naujausių lietuviškų muzikos vadovėlių pavyzdžiais, todėl ugdymo procesui naudojami seniau išleisti vadovėliai ir metodinė literatūra. Kolegijos biblioteka gali naudotis visoms Lietuvos aukštosioms mokykloms prieinamomis mokslo duomenų bazėmis (Ebsco, Emerald ir kt.). Biblioteka neturi atskiros muzikinės fonotekos, tačiau dėstytojais disponuoja būtinų muzikos kūrinių asmeninėmis įrašų kolekcijomis.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Kolegija disponuoja minimaliu kiekiu muzikos instrumentų, būtinų muzikos pedagogų rengimui ir jų saviruošai; instrumentai yra pakankamos kokybės. Biblioteka yra labai kompaktiška ir kukli, tenkinanti pačius minimaliausius studijų poreikius. Pasigendama esminės literatūros. Kompiuteriuose yra įdiegtos būtiniausios muzikinės programos, tačiau jos nepilnai panaudojamos, nes nėra prijungtų midi klaviatūrų. Ekspertų nuomone, midi klaviatūros leistų veiksmingiau šias programas panaudoti studijų tikslams.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Kadangi nauji studentai nebus priimami į vertinamą programą, o joje studijuos tik esami antro ir trečio kurso studentais, ekspertai nesigilino į priėmimo į studijas reikalavimus. Programos apraše teikiamas paaiškinimas pasirodė pakankamas. Akivaizdu, kad dažniausiai į Programą stoja vietos gyventojai, kurie nori likti arčiau namų, o studijas baigę aktyviai įsitraukia į vietos kultūrinį gyvenimą, dirba mokyklose, darželiuose, kultūros įstaigose, neformalaus ugdymo įstaigose.

Aprašuose numatyti studijų metodai (paminėta atvejo analizė, diskusija, darbas grupėse, įtraukianti paskaita, kompetencijų aplanko rengimas ir gynimas, kūrybinių užduočių atlikimas, refleksija, projektas, vaidmenų žaidimas, kiekybinių ir kokybinių tyrimų, pedagoginių mokytojo veiklos tyrimų, minčių, sąvokų, koncepcijų žemėlapių sudarymas, minčių lietus ir kt.) atrodo tinkami, tačiau sunku spręsti apie jų veiksmingumą kuomet nebuvo galimybių pasikalbėti su studentais (išskyrus studentę, kuri dalyvavo Programos aprašo rengimo grupėje). Tačiau, kaip anksčiau minėta, socialiniai partneriai džiaugėsi, kad praktika yra stiprioji Programos pusė, tad galima daryti prielaidą, kad studijų eigoje studentai tam yra tinkamai paruošiami. Pokalbio metu paminėta videotreniruotė praktikos metu, kaip teigiama ir veiksminga priemonė. Taip pat minėta, kad kartais mentorius ir tutorius yra tas pats asmuo, o tai vertinta pozityviai.

Taip pat minimi gana įvairūs pasiekimo vertinimo būdai (frontali žodinė apklausa, vertinamoji diskusija, pranešimų pristatymas, referatas, atskiro atvejo analizė, esė, testavimas, kontroliniai darbai, kompetencijų aplankas, kūrybiniai darbai, refleksija, projektų vertinimas, aplanko vertinimas ir kt.). Minėta, kad muzikinių dalykų atsiskaitymas vyksta koncerto forma. Deja, nebuvo galimybių pavartyti buvusios programos baigiamųjų darbų ar baigiamųjų pedagoginių studijų darbų, nes programa vertinama kaip nauja. Tačiau sužinota, kad socialiniai partneriai dalyvauja darbų gynimuose ir apskritai su jais išvystytas glaudus ryšys.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Žemaitijos kolegijos vykdytos studijos aiškiai skirtos tenkinti vietos bendruomenės poreikius ir galima manyti, kad Šiaulių valstybinė kolegija tęs šią tradiciją. Tačiau tenkinant regioninius poreikius gali išsivystyti tendencijos per daug užsisklęsti savo aplinkoje, vykdant studijų programą. Studentų ir dėstytojų sąslumas gana ryškus. Programoje matome studijų metodų ir vertinimų įvairovę, bet platesnis geografinis ratas leistų susipažinti su didesne jų paletė ir naujausiomis tendencijomis.

2.6. Programos vadyba

Programos apraše gana aiškiai išdėstytas pasiskirstymas atsakomybėmis. Kadangi bendruomenė darni ir susiklausiusi, dažnai kokybės vertinimas atliekamas neformaliai. Studentai tinkamai informuojami apie reikalus, susijusius su studijomis.

Nors kokybei užtikrinti yra sukurtas komitetas, kurį sudaro katedros vedėjas, programą vykdytys dėstytojai, studentas ir darbdavių atstovas, vertinimo metu paaiškėjo, kad visgi reikėtų labiau formalizuoti tam tikrus dalykus, susijusius su kokybės užtikrinimo sistema. Programos apraše rašoma, kad „vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema – periodiško studijų dalykų, Programos ir jos įgyvendinimo įsivertinimo bei kokybės metodų ir priemonių visuma, kurios naudojimas padeda išskirti veiklos stiprybes ir šalinti silpnybes ar trūkumus, kad vykdoma Programa būtų nuolat tobulinama ir atitiktų socialinių dalininkų lūkesčius bei besikeičiančius reikalavimus“. Tačiau taip ir neatskleidžiama, kas ta „įgyvendinimo įsivertinimo bei kokybės metodų ir priemonių visuma“.

Nors vykdomos studentų apklausos, pašnekovai negalėjo pasakyti koks jų turinys, o patys duomenys išvežti į Rietavą ir ekspertams nebuvo prieinami. Susitikimų dalyviai taip pat negalėjo konkrečiau papasakoti apie grįžtamąjį ryšį iš studentų, abiturientų ir darbdavių. Visose susitikimo grupėse vyravo pasisakymai, kad viskas gerai, daugmaž nėra ką tobulinti. Jeigu būtų formalizuotas grįžtamas ryšys, būtų mažesnė tokių apibendrintų atsakymų tikimybė, o atsirastų daugiau konkretumo ir detalesnių siūlymų kaitai.

Susitikimo su dėstytojais metu buvo užsiminta apie naujus ŠUSK aprašo keliamus reikalavimus. Ekspertams paklausus, kas susipažinę su ŠUSK aprašu, suglumę pokalbio dalyviai neturėjo ką atsakyti. Matyt administracijai reikėtų aktyviau supažindinti dėstytojus su aktualiais Lietuvos švietimo sistemos dokumentais ir skirti didesnę dėmesį veiksniams, susijusiems su mokytojo tapatybės ir kompetencijų ugdymu.

Kita tobulintina sritis – mentorių apmokymas, kurio reikalauja ŠMM dokumentai. Ir čia vyrauja neformalūs pokalbiai su parinktais mentoriais, užuot juos paruošus dirbti su studentais pagal sutartus kriterijus ir naudingiausiais metodais. Socialiniai partneriai sutiko, kad būtų

neblogai reikliau apmokyti mentorius, prisiminta Kultūros sostinės patirtis, kuomet ryškėjo skirtumas tarp apmokytų ir neapmokytų savanorių. Gera valia ir intuicija neatstoja tikslinių mokymų. Taip pat atmintina, kad studentui nuėjus į praktiką, mentorius tampa sektinu pavyzdžiu. Jeigu programos administratoriai nėra tinkamai patikrinę, ar mentorius ir jo aplinka įkūnija tuos tikslus, metodus ir nuostatas, kurie yra puoselėjami studijų programoje, studentas gali susidaryti nuomonę, kad aukštojoje mokykloje pateikiama pedagoginė vizija nesutampa su mokykloje patiriama tikrove.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindinė šios srities stiprybė – darni, bendro tikslo siekianti bendruomenė, kuri daug pasiekia neformaliais pokalbiais ir bendradarbiavimu. Geranoriškai nusiteikusi administracija tinkamai atlieka daugelį jai patikėtų uždavinių. Tačiau kuomet grįžtamasis ryšys ir kiti kokybę užtikrinantys mechanizmai bei procedūros nėra formalizuoti, iškyla grėsmė viską per daug suapvalinti ir apibendrinti, o taisytini dalykai lieka nuošalyje.

III. REKOMENDACIJOS

3.1. Labiau detalizuoti Programos tikslą, įvardijant švietimo sektorius, kuriems būsiamasis muzikos pedagogas yra rengiamas.

3.2. Skirti bent šešis kreditus edukologinių tyrimų metodologijai.

3.3. Skirti papildomų kreditų (iš viso – 6-9 kreditus) muzikos didaktikai, atsižvelgiant į atskirų amžiaus grupių poreikius.

3.4. Užtikrinti, kad studentai būtų gerai paruošti individualizuotai ir diferencijuotai dirbti su specialiųjų poreikių vaikais, tam skiriant dėmesio daugelio studijų programos dalykų užduotyse.

3.5. Papildyti Programą kūrybiškumą plėtojančiais elementais, užtikrinant, kad mokiniai būtų mokomi komponuoti, improvizuoti bei kūrybiškai taikyti išsiugdytus muzikinius gebėjimus.

3.6. Atnaujinti muzikos didaktiką dėstančių pedagogų dalykines žinias, tikslingiau ir kryptingiau pasirenkant kvalifikacinius kursus. Rekomenduotinas dėstytojų dalyvavimas kvalifikaciniuose renginiuose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, t. p. aktyvesnė mokslinė veikla.

3.7. Ieškoti galimybių vadovėlių fondą papildyti naujausia literatūra; darbui su kompiuterinėmis muzikos programomis būtų pravartu įsigyti ir elektronines midi klaviatūras.

3.8. Formalizuoti grįžtamąjį ryšį iš studentų, abiturientų ir socialinių partnerių, kad būtų surinkti konkretūs pasiūlymai Programos gerinimui ir sėkmingai baigčiai.

3.9. Pravesti tikslinius mokymus antrakursių praktikos mentoriams, o jei įmanoma, ir trečio kurso mentoriams.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Šiaulių valstybinės kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Muzikos pedagogika* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	2
	Iš viso:	15

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: doc. dr. Emilija Sakadolskienė

Grupės nariai: dr. Eirimas Velička